

- Ennen käytin sarjakuvaani eräänlaisena propagandavälineenä. Sen kautta saatoin ilmaista näkemyksiäni globalisaatiosta, suvaitsevuudesta tai presidentinvaaleista. Nykyisin tarinoissani on kyse yhä enemmän henkilöahmoista ja heidän reaktioistaan keksimiini tapahtumiin, kertoo Alison Bechdel, 40.

Alison Bechdel uskoo aitouden voimaan

Bechdel lienee tätä nykyä maailman suosituin lesbosarjakuvapiirtäjä, jonka Dykes to Watch Out For -sarjasta ilmestyi syksyllä suomeksi kokoelma-albumi nimellä Lepakkoelämää (Kääntöpiiri 2000, suom. Stina Grönroos). Bechdelin sarjakuvia ilmestyy tällä hetkellä 70 eri lehdessä, joista 90% on seksuaalivähemmistöille suunnattuja lehtiä ja loput vaihtoehtoisia amerikkalaisia kaupunkilehtiä.

Lepakkoelämää on lämminhenkinen sarja eräästä lesbojoukosta. Sen vahvuutena ovat elävät, aidot ihmiset, joissa on luonnetta.

- Minulta kysytään usein, perustuvatko hahmoni tosielämään. Vastaus on: kyllä. Kaikki hahmoni perustuvat näet minuun itseeni! Ne ovat pelkistyksiä omista luonteenpiirteistäni ja tuntemistani ihmisistä.

Realismi elokuvissa, kirjallisuudessa ja muissa taiteissa tarkoittaa monille sitä, että teosten yksityiskohdat ja tapahtumat vastaavat tarkasti todellisuutta. Kaikkein tunnevoimaisimmat ja uskottavimmat kertomukset ovat itse asiassa kaikkea muuta kuin realistisia. Tämän tietää pelkistäjä Bechdelkin.

- Hahmoni ovat tietysti jossain määrin stereotyyppisiä. Stereotyyppit ovat usein totta, siksi me niitä luomme, hän muistuttaa.

- Yritän kuitenkin päivä päivältä ankarammin tehdä hahmoistani yhtä

VILLE HÄNNINEN

vaihteikkaita kuin todellisessa elämässä. Työsarka on loputon.

Lesbokulttuurin muodonmuutoksia

Lepakkoelämää antaa elävän ja ilmeikkään kuvan lesbokulttuurista. Samalla se muistuttaa, että lesboja tai muitakaan vähemmistöjä ei voi niputtaa parilla määreellä yhteen.

- Sinä aikana kun olen tehnyt sarjaani, vuodesta 1983 lähtien, lesbokulttuuri on muuttunut valtavasti. Siitä on tullut monipuolisempaa ja yleisemmin hyväksyttyä. Samalla minulle on selvinnyt, että tyyppillistä lesboa ei ole. Meitä on moneksi ja lesbot voivat olla aivan yhtä tylsiä ja tyhmiä kuin kaikki muutkin ihmiset.

Todellinen suvaitsevuus edellyttää hänen mukaansa, että ihmiset hyväksyvätään omina itsenään. Romantisointi ei pidemmän päälle kannata.

- Saamani palautteen mukaan lukijat pitävät siitä, että hahmoni ovat aitoja ja uskottavia puutte-

neenkin. Heterotkin pitävät sarjasta, johon voi samastua.

- Tietysti alakulttuurien muuttumisella on aina kääntöpuolensakin. Kun suuret kirjaketjut ja Amazonin kaltaiset verkkokirjakaupat ovat ottaneet valikoimiinsa enenevässä määrin lesbokirjallisuutta, ovat monet pienet, yhteisöllisyyttä lujittavat kirjakaupat joutuneet lopettamaan toimintansa.

Tässäkin mielessä Bechdelin sarjakuva on monille tärkeä. Lukija voi parin viikon välein tarkistaa, kuinka lesbokirjakauppa Moninaisen ympärille löyhästi kiinnittynyt joukko voi.

- Minulle sarjakuva on kuin viktoriaanisen aikakauden romaani. Se ilmestyy ensin säännöllisesti pieninä pätkinä eri lehdissä ja ihmiset jäävät tarinaan ja hahmoihin koukkuun. Sitten onkin aika julkaista kokoelma-albumeja, Bechdel letkauttaa.

Tähän mennessä albumeita on ilmestynyt Yhdysvalloissa yhdeksän, joten vertaus vaikuttaa uskottavalta. Vai mitä voi päätellä siitä, että olen hankkinut viime aikoina kuumeisesti Bechdel-kokoelmia hyllyyni? ■

Haastattelu ja sivun 36 kainalojuttu on julkaistu aikaisemmin Suomen kuvalehdessä.

